

VOORZITTER **(rechter)**

1. INLEIDING

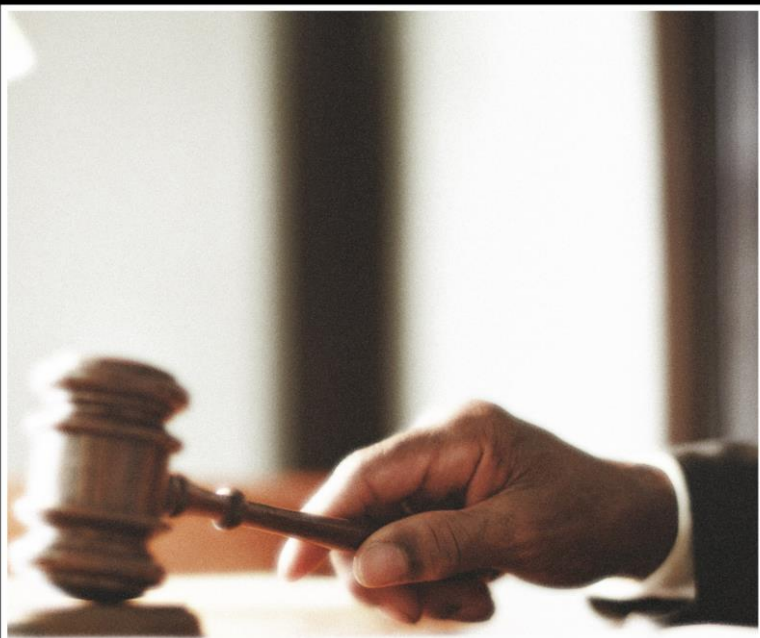
1. De **voorzitter** legt de procedure aan de zaal uit en zegt: "De rechtszaak verloopt als volgt:
  - a. de aanklager licht de aanklacht toe (5 minuten)
  - b. daarna houdt de advocaat van de verdediging zijn/haar pleidooi (5 minuten)
  - c. elke partij mag een keer bezwaar maken als de ander aan het woord is (de tijd wordt onderbroken)
  - d. in dat geval geeft de voorzitter zijn/haar akkoord of weigert het bezwaar"
2. De **voorzitter** nodigt het openbaar ministerie (de aanklager) en de verdediging uit om zich voor te bereiden door nogmaals hun kaarten te lezen (5 minuten).
3. De **assistent** start een timer en geeft na 5 minuten aan dat onderzoekstijd op is.
4. De **advocaat** en de **aanklager** bereiden hun toespraken voor (door te lezen welke argumenten, bewijzen etc. op hun kaarten staan).
5. Gedurende die tijd kunnen de **rechters** onderling fluisterend bespreken wat hun rollen zijn en wat ze nu moeten doen (deel elkaars voorleeskaarten, indien gewenst). De rechters bekijken alle bewijsstukken die de aanklager en de verdediging aan hen geven.

3. PLEIDOOI

1. De **voorzitter** geeft de advocaat het woord. Bijvoorbeeld: "Het woord is aan de verdediging, meester, we luisteren naar uw pleidooi."
2. De **advocaat** kan zijn/haar toespraak beginnen met "Dames en heren, geachte rechters, hierbij leg ik u uit waarom u de beschuldigde moet vrijlaten..."
3. Deze toespraak volgt dezelfde stappen als die van de **aanklager** (volgens kaart 2. *Aanklacht*).

VOORZITTER **(rechter)**

BEZWAAR
GEWEIGERD

SCHULDIG

ASSISTENT (rechter)

ASSISTENT (rechter)

0 1:00

**1 minuut voor het einde
van de spreektijd**

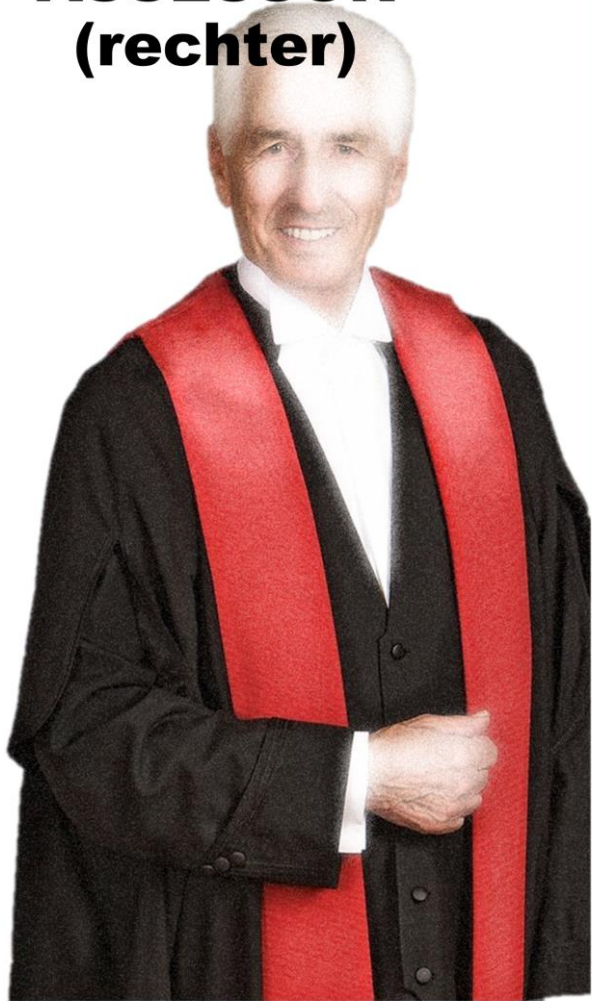

00:30

**30 seconden voor het
einde van de spreektijd**

SCHULDIG

ASSESSOR (rechter)

AANKLACHT

UNITED NATIONS
NATIONS UNIES

INTERNATIONAAL RWANDATRIBUNAAL

TENLASTELEGGING

ICTR Zaak N°96-16-II 10 juni 2002

1. De aanklager van het Internationaal Rwandatribunaal, op grond van artikel 17 van het Statuut van het Tribunaal, beschuldigt :

NGABO Diallo VAN DE VOLGENDE MISDADEN:

2. GENOCIDE: bestaat uit het uitvoeren van bij wet omschreven handelingen, bijvoorbeeld moorden, met de specifieke bedoeling om een nationale, etnische, raciale of religieuze groep geheel of gedeeltelijk te vernietigen. In deze zaak gaat het om de misdaad genocide met oog op de uitroeiing van de etnische Tutsi-groep in Rwanda in 1994.

3. DIRECTE EN PUBLIEKELIJKE AANZETTING TOT PLEGEN VAN EEN GENOCIDE: bestaat uit het direct en publiekelijk aanzetten tot het doden van Tutsi of het ernstig schaden van hun lichamelijke of geestelijke integriteit, met de bedoeling deze groep geheel of gedeeltelijk uit te roeien.

4. Gezien de op persoonlijke titel gepleegde handelingen en gezien het feit dat zijn functie binnen Radio Television Libre des Mille Collines hem invloed gaf op de inhoud van de uitzending, wordt aangenomen dat de heer NGABO direct en indirect heeft kunnen bijdragen aan de genocide.

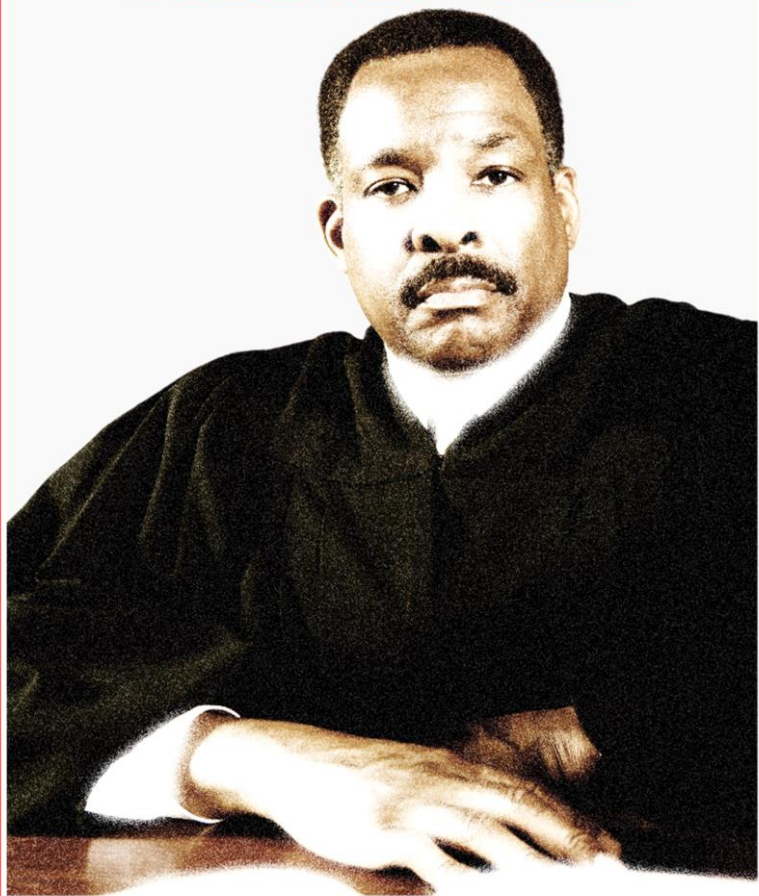
5. Ten tijde van de in deze tenlastelegging genoemde gebeurtenissen, Diallo NGABO was sinds 1 maand voorzitter van de politieke commissie van Radio Television Libre des Mille Collines. Het was zijn taak om de politieke ideologie van de radio te ontwikkelen. De media, waaronder RTLM, speelden een grote rol bij het mobiliseren van burgers om bij te dragen aan de genocide op de Tutsi.

De procureur van justitie
NDAYE Felicien

SCHULDIG

AANKLAGER

AANKLACHT

(REQUISITOIR)

1. De **voorzitter** geeft de aanklager het woord. Bijvoorbeeld: "Het woord is aan het parket, we luisteren naar uw aanklacht."
2. De **voorzitter** slaat met de hand op de tafel als teken dat de aanklacht en de tijd start.
3. De **aanklager** heeft 5 minuten om de aanklacht tegen de beschuldigde toe te lichten.
4. De **aanklager** geeft in zijn toespraak zoveel mogelijk argumenten en legt de bijbehorende kaarten op tafel naast de kaart van de beschuldigde.

BEWIJSSTUK N°1: Radio-opname roept op tot haat tegen Tutsi's

Op 7 en 8 april hield de beschuldigde op Radio Télévision Libre des Mille Collines (RTLM) verschillende toespraken waarin hij aanzette tot haat tegen de Tutsi.

De aansporingen tot genocide zijn duidelijk in deze opname. Bekijk het zelf!

BEWIJSSTUK N°2 : Getuigenis over het bevel van de baas aan de beschuldigde

MANZI Honorine
RWANDA
Telefoon: (250) 74057
Opgemaakt te Kigali,
15/11/1994

Onderwerp: Getuigenis

Mevrouw, meneer de rechter,

Ik, ondergetekende Madame Honorine Manzi, geboren op 25-02-1970 te Kigali, woonachtig in het gebouw Soras, Kigali, verklaart hierbij, in de hoedanigheid als secretaresse en de vroegere assistent van de heer Diallo Ngabo, getuige te zijn geweest van de volgende feiten:

Meneer Mutabazi, baas van mnr Ngabo, gaf hem het bevel om op de radio berichten uit te zenden die de milities zouden motiveren om de Tutsi uit te roeien vanaf begin van de maand april 1994. We waren alle drie in Mr. Mutabazi's bureau op 7 april 1994 om 12.00 uur. "Ik herinner me vooral dat de baas zei:

"Jullie zullen de Tutsi in brand steken en ze zullen spijt krijgen dat ze geboren zijn..."

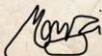
"De massagraven zijn nog half leeg, jullie moet ze vullen! De inyenzi (de term waarmee ze de Tutsi aanduiden en die 'kakkerlakken' betekent) vallen ons land binnen. Vang ze en laat ze lijden!"

"Pak jullie machetes en hak alle grote bomen (de Tutsi) om! Er mag niets meer overblijven..."

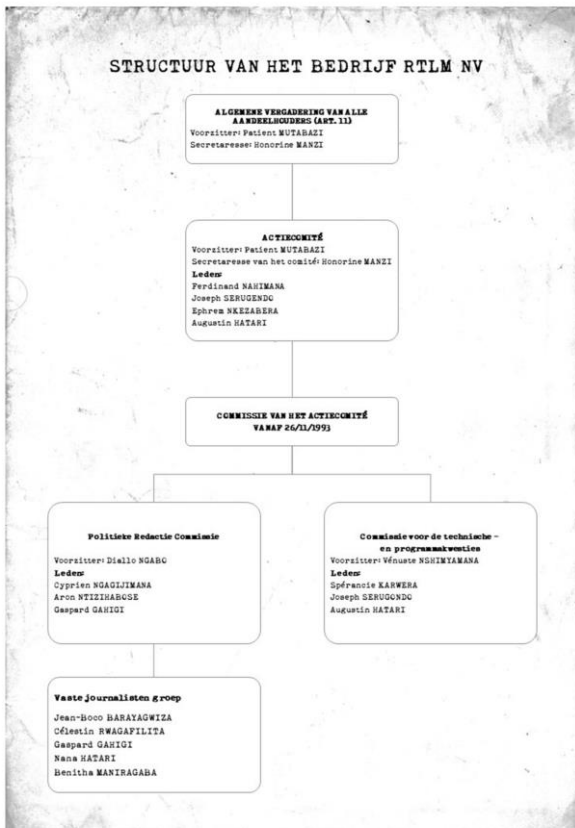
Hij gaf hem ook de namen en adressen van de mensen die afgeslacht moesten worden. Verder bood hij een beloning aan voor lijken die door de milities waren gedood.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

BEWIJSSTUK N°3: RTLM organigram

Advocaat van de verdediging

PLEIDOOI

1. De **voorzitter** geeft de advocaat het woord. Bijvoorbeeld: "Het woord is aan de verdediging, meester, we luisteren naar uw pleidooi."
2. Hij/zij kan zijn toespraak beginnen met "Dames en heren, geachte rechters, hierbij leg ik u uit waarom u de beschuldigde moet vrijlaten..."
3. De **advocaat heeft 5 minuten** om zijn/haar pleidooi te houden ter verdediging van de beschuldigde.
4. De **advocaat geeft** in zijn/haar toespraak **zoveel mogelijk argumenten** en legt de bijbehorende kaarten op tafel naast de kaart van de beschuldigde.

BEWIJSSTUK N°1: Getuigenis van een medewerker

Nationale politie van
Rwanda
P.O. Box 6304 KIGALI -
Tel: +250 788311155

POLISI Y'U RWANDA Serivisi -
Kuriinda - Ubunyangamugayo

Proces-Verbaal van de afgelegde
getuigenis

Ik, ondergetekende, NKUSI Bonaventure, agent op het politiebureau, optredend als gerechtelijke politiefunctionaris, dienstdoende bij de Nationale Politie van Rwanda, verklaar dat ik persoonlijk de hoorsitting heb geleid en de volgende bevindingen heb gedaan op 21-04-2001 om 16:45 uur:

Op verzoek van de heer KAYONDO Pierre, geboren op 05/02/1971 te Kigali, taxichauffeur woonachtig in Kigali.

Verklaring tijdens verhoor

Dhr. KAYONDO Pierre verklaart:

- dat hij voor de heer NGABO Diallo werkte als politiek journalist van 15 maart tot 15 juni 1994
- dat hij heeft gezien dat de heer NGABO Diallo regelmatig met meerdere Tutsi uit zijn buurt relaties onderhield
- dat hij de heer NGABO regelmatig hoorde zeggen: **bedroefd zijn over het lot van de Tutsi-gemeenschap en spijt hebben van zijn uitspraken op de radio in april 1994**

Afsluiting:

Ten blijke waarvan wij dit rapport in 3 exemplaren hebben opgemaakt, te sturen naar meneer het aanklager van het Rwandatribunaal in Arusha.

Handtekeningen

Dhr. KAYONDO Pierre

21/04/2001

NKUSI Bonaventure

BEWIJSSTUK N°2:

Getuigenis van de zus van de beschuldigde

Mevrouw, Meneer,

Ik, ondergetekende mevrouw Aimée NYABO, zus van Diallo, geboren op 07/05/1949 te Kigali en woonachtig in Kigali, wil getuigen van de verschrikkelijke kinderjaren die ik met mijn broer heb meegemaakt.

Onze vader kwam op een avond in 1956 thuis met bloed op zijn gezicht en zijn lichaam. Hij was in elkaar geslagen op de boerderij van zijn Jutoi-baas omdat hij had geklaagd over de omstandigheden van zijn werk op het veld, dat steeds slechter werd betaald. 2 dagen later stierf hij als gevolg van zijn vele ernstige wonden. We hadden geen middelen om naar de dokter of het ziekenhuis te gaan. Sindsdien ging het van kwaad tot enger in ons gezin van 8 rouwende kinderen. Mijn broer Diallo had een sterke band met mijn vader. Daarom had hij het er erg moeilijk mee. Hij heeft er lange tijd in stilte onder geleden.

Eenmaal volwassen zette hij zich altijd in voor een geweldloze aanpak van het onrecht dat hij in zijn jeugd had meegemaakt. Ik denk dat dat de reden is dat hij politiek journalist is geworden, denkend dat hij invloed had op deze miserie en dat hij het kon veranderen.

Voor mij is hij niet schuldig. Hij was een rat en vooral slachtoffer van vele jaren van interetnische onderdrukking en een lang en onherstelbaar onrecht dat dateert van vóór 1994.

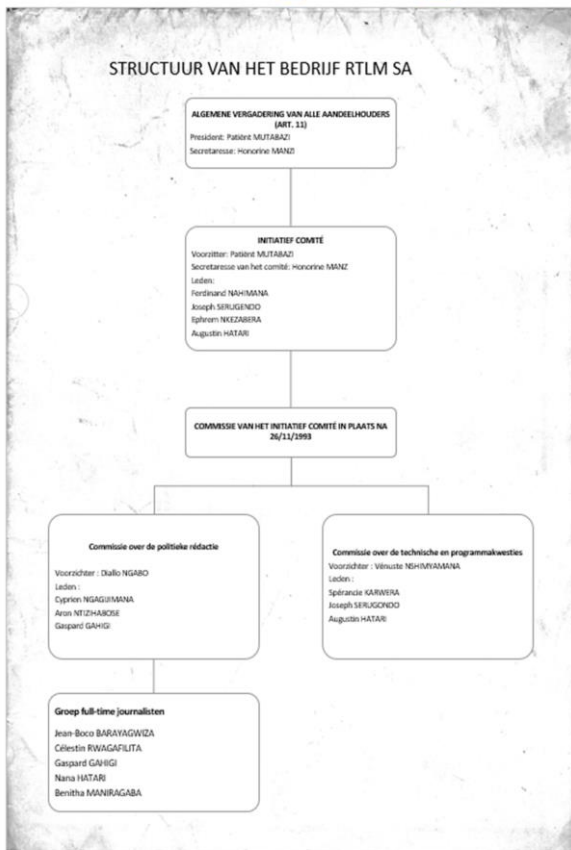
NYABO Aimée RYANDA

Telefoon: (250) 76087

Opgemaakt te Kigali, 15-06-2010

BEWIJSSTUK N°3: RTL M organigram

BEWIJSSTUK 4:

Arbeidsovereenkomst met RTLM

R.T.L.M.

ARBEIDSOVEREENKOMST VOOR ONBEPAALE TIJD

De ONDERGETEKENDEN:

Het bedrijf: Radio Télévision Libre des Mille Collines (RTLM) waarvan het hoofdkantoor is gevestigd te Kigali, vertegenwoordigd door de heer Patient MUTABAZI, optredend als voorzitter van de algemene vergadering van de aandeelhouders

EN Dhr. Diallo NGABO

wonende te Kigali, geboren op 26-11-1946, nationaliteit: Rwandees (Hutu)

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

ARTIKEL I: MOTIVATIE

De heer NGABO Diallo wordt ingehuurd door-RTLM om het hoofd te bieden aan een toename van politiek journalistieke activiteiten.

ARTIKEL II: FUNCTIEOMSCHRIJVING

De heer NGABO Diallo is werkzaam als Voorzitter van de Politieke Redactie Commissie. Zijn missie betreft de ontwikkeling van de politieke ideologie van RTLM. De werkplek bevindt zich in het pand van de radio.

ARTIKEL III: DUUR

Dit contract gaat in op: 03/05/1994 om 8 uur.

ARTIKEL IV: PROEFPERIODE

Indien proefperiode - 2 maanden

Het contract wordt pas definitief na een proefperiode van 2 maanden, gedurende welke elk van de partijen het contract kan opzeggen zonder schadevergoeding.

ARTIKEL V: BEZOLDIGING

In ruil voor zijn taken ontvangt hij een maandsalaris van 1200 Rwandese frank, uitbetaald aan het einde van elke kalendermaand.

In tweevoud opgemaakt, te Kigali op 04/05/1994

BESCHULDIGDE
Diallo NGABO